divendres, 30 d’abril de 2021

Un llibre d'un professor de la UdL recull 40 anys de recerca sobre els escacs

Publicat a Cambridge University Press, l'editorial més antiga del món

El llibre recull investigacions sobre els escacs. FOTO: UdL

Chess and individual differences [http://www.cambridgeblog.org/2021/01/a-chess-game/] és el títol del llibre on el professor de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social de la Universitat de Lleida (UdL), Àngel Blanch, recull els principals resultats de les investigacions sobre escacs que s'han fet els darrers 40 anys des de la psicologia diferencial, que estudia els trets i els patrons de comportament de grups i individus.

Publicat a Cambridge University Press, l'editorial més antiga del món -data de 1534-, el volum agrupa els resultats d'aquestes recerques en diverses àrees: psicologia cognitiva, psicofisiologia, intel·ligència, personalitat, expertesa, diferències de sexe, i l'aplicació dels escacs en l'empresa, la salut, i l'educació. El llibre també inclou conclusions de treballs realitzats per Blanch des del 2014 i publicats en revistes científiques com ara *Personality and Individual Differences, Intelligence, o Psychology of Sport and Exercise.*

Entre aquests resultats, cal remarcar "que existeix una correlació positiva relativament robusta entre aptituds cognitives de contingut numèric i viso-espacial i el nivell d'habilitat, particularment en escaquistes més joves", explica Blanch, membre del grup de recerca de la UdL de Neurocognició, Psicobiologia de la Personalitat i Genètica de la Conducta i director de la càtedra Escacs, Educació, i Desenvolupament Cognitiu de la UdL.

També que la importància de la pràctica i de l'estudi per millorar en el joc és limitada, ja que el talent natural hi intervé en gran mesura, sobretot en els nivells més alts. Per exemple, en nivells de molta expertesa, la pràctica explicaria només un 50% de la millora.

Una tercera conclusió té a veure amb la gran disparitat en la participació en els escacs de homes i dones, deguda a la interacció de factors biològics i culturals. Malgrat que homes i dones tenen unes capacitats equivalents per jugar als escacs a nivells molt elevats, les dones tendeixen a manifestar un menor interès, tant en edats molt joves com a l'hora de persistir en el joc al llarg dels anys.

"Els escacs són un model vàlid i útil per abordar preguntes d'interès extrapolables a d'altres camps que impliquen activitat intel·lectual intensa: quines són les característiques dels cervells més eficients, el paper que tenen els trets d'intel·ligència i personalitat i la seua interacció, quina és la magnitud de l'efecte de la pràctica, els factors que determinen la major presència d'homes que de dones en alguns camps, o quin és l'impacte dels programes d'intervenció a l'escola", explica Blanch. Aquest llibre ens mostra el que se sap, i també el que encara es desconeix, sobre la psicologia dels escacs des d'una perspectiva de les diferencies individuals, conclou.